

Püspökladány Város Ifjúságpolitikai Konceptiója

(2022-2031)

Püspökladány, 2022

„Ne csüggedj, hisz ifjú vagy,
S minden elérhető
Ha van benned bátorság,

Remény, s szeretni erő”

J. W. Goethe

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
1.1 Célcsoport	3
1.2 Jogszabályi háttér	4
1.3 Az Ifjúsági Koncepció alapelvei.....	6
2. Helyzetelemzés.....	7
2.1 Társadalmi, demográfiai áttekintés.....	7
2.2 Köznevelési intézmények	13
2.3 Egészség, mentálhigiéné, szociális igények	17
3. Támogatások	20
3.1 Gondozási díj, közétkeztetés támogatása	20
3.2 Újszülöttek támogatása.....	20
3.3 Óvodakezdési támogatás	20
3.3 Tanévkezdési támogatás	21
3.4 Bursa Hungarica	21
3.5 Első lakáshoz jutás támogatás	21
4. Sport, közművelődés, szabadidő	22
4.1 Sportlétesítmények használata.....	22
4.2 Kultúra	23
4.3 Hasznos szabadidő.....	24
4.4 Az ifjúsági közösségi tér kialakítása	25
5. Együttműködő szervezetek	27
5.1 Civil szervezetek.....	27
5.2 Püspökladányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat	27
6. Fejlesztési program	28
6.1 Helyi ifjúságpolitikai célok	28
6.2 A fejlesztés irányai, megvalósításának lehetőségei.....	29
7. Összegzés	33

1. Bevezetés

A 2006-os kormányprogram ifjúságra vonatkozó vállalása kimondja, hogy a Kormány feladata, a fiatalok társadalmi integrációjának elősegítése. Ennek érdekében 2009-ben megalkotta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiát, amely a tanulás, a munkavállalás, az otthonteremtés és a családalapítás területein egyenlő esélyeket kíván teremteni a fiatalok számára a sikeres felnőtté váláshoz. Ezzel összhangban Püspökladány Város Önkormányzata a korábbi években megalkotott Ifjúságpolitikai Koncepciót felülvizsgálta és jelen dokumentumban kívánja megfogalmazni az ifjúságra vonatkozó céljait és kitűzéseit.

Önkormányzatunk felelőssége, hogy a település lakosságának társadalomba történő beilleszkedése sikeres legyen, Alaptörvényben rögzített jogaik érvényre jussanak.

Püspökladány Város Önkormányzata a területén élő valamennyi gyermek és fiatal életkörülményeinek javításáért felelősséget érez, és ennek megfelelően gondoskodik róluk alapul véve a területet érintő törvényi előírásokat és a helyi szabályzókat, rendeleteket.

Az ifjúsági feladatok ellátásában városunk szinte teljes feladat- és intézményrendszere érintett. Beletartozik ebbe a körbe a fiatalok részvételével, a fiatalok információhoz jutásával, a szakemberek, a köztisztviselők feladataival, a közösségi terekkel, a forrásokkal kapcsolatos csaknem minden kérdés.

1.1 Célcsoport

A koncepció megalkotása során elsőként szükséges az ifjúság fogalmának definiálása, valamint korosztály szerinti behatárolása, hiszen ezek alapján határozhatjuk meg a szükségesnek vélt és megvalósítandó feladatokat.

Az ifjúság, mint célcsoport meghatározására eddig a már említett korosztályos besorolás volt jellemző anélkül, hogy erről közmegegyezés vagy tudományos magyarázat született volna. Viszont arra vonatkozóan, hogy a vizsgált ifjúkor alsó és felső határát hol indokolt kijelölni, Püspökladány Város Ifjúságpolitikai Koncepciója

eltérő nézetek alakultak ki. A „Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024” a 8-12 évesektől a 25-30 éves korig tartozókat sorolja az ifjúsági korosztályok közé. Az „Új nemzedék jövőjéért 2012” ifjúságpolitikai keretprogram az alsó korhatárt a gyermekkor lezárulásának tekintendő 14. életévnél húzza meg, míg a felső korhatárt a tanulmányok befejezését követő stabil munkavállalás és az azt követő néhány év jelenti. Ennek értelmében az ifjúságpolitika célcsoportjának a 14-től 35 éves korig terjedő korosztályt tekinti.

Az előzőekben felvázolt ifjúsági életszakasz meghatározásának alapja az utóbbi években kialakult új tendenciák eredménye, melyek jellemvonásai a következők:

- a felnövekvő nemzedékre egyre kevésbé jellemző a hagyományosnak mondható életpálya bejárása,
- az egyes életszakaszok határvonalai kezdenek egymásba mosódni,
- a felnőtté válás folyamata egyre korábban indul be és később ér véget,
- a fiatalok egyre több időt töltenek az iskolapadban,
- egyre későbbre tolnak azok az események, melyek a felnőtté válás kezdetének tekinthetők (munkába állás, családalapítás, gyermekvállalás).

Mindezen ismeretek figyelembevételével arra a megállapításra juthatunk, hogy az ifjúsági létre nem kizárólag korcsoport alapján behatárolható rétegre, hanem inkább mintegy élethelyzetre, státuszra kell tekintenünk.

Ahogy országos szinten, úgy városunkban is a szükséges változások erőforrásai a fiatalok, ezért Püspökladány Város Ifjúságpolitikai Konceptiójának célja, hogy 2022-2031 közötti időszakban kijelölje a fejlesztés irányait, megvalósításának lehetséges módjait és eszközeit. Az ifjúságpolitika elkészítése során további cél a helyi fiatalokat érintő problémák feltárása és azok megoldása, valamint a helyi ifjúságot érintő lehetőségek megismertetése.

1.2 Jogsabályi háttér

Magyarország törvényhozásában még nincs olyan jogszabály, amely meghatározná az ifjúságpolitika tartalmát, hatáskörét, és ezzel kapcsolatban a települési önkormányzatok feladatait, de olyan iránymutatásokat találunk, melyek segítségül szolgálnak:

- Az önkormányzati ifjúságpolitika elsődleges jogforrása Magyarország Alaptörvénye, mely megteremti a gyermekek, fiatalok irányába az állami felelősség alapját.
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 15. pontjában a települési önkormányzat feladatai között felsorolja az ifjúsági ügyeket.
- Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról mely iránymutatásokkal szolgál. Célja a korosztályok társadalmi integrációja, a közösségi kapcsolatok fejlesztése és az esélyegyenlőség megteremtése.

Egyéb kapcsolódó ágazati jogszabályok:

- 1991. évi LXIV. törvény a gyerekek jogairól szóló New Yorkban, 1989 november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről, mely többek között a gyerekek állampolgári és politikai jogait, szociális és kulturális jogokat tárgyal mindenféle megkülönböztetés nélkül.
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az Európai Unió Fehér Könyve (2011.) Új lendület Európa fiataljai számára.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, melynek célja elősegíteni a gyermekek, fiatalok fejlődését készségeik, képességeik életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljának elérésére képes, felelős állampolgárokat nevelni.

Helyi rendeletek, koncepciók, határozatok:

- Az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 22/1993. (XII. 29.) önkormányzati rendelet.
- A sportról szóló 18/2004. (V. 28.) önkormányzati rendelet.
- Az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 14/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelet.

- A szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet.
- A költségvetésről szóló önkormányzati rendelet.
- Püspökladány Város Sportkoncepciója
- Püspökladány Város Bűnmegelőzési Koncepciója

1.3 Az Ifjúsági Koncepció alapelvei

A koncepció az ifjúsági területre vonatkozóan 2031-ig határozza meg a város fejlesztési terveit, lehetőségeit és középtávú céljait más tevékenység-területekre érvényes városi koncepciókkal összhangban.

- megfelelő környezeti feltételek biztosítása a felnövekvő fiatal korosztály számára,
- fiatalkori bűnözés megelőzése, csökkentése,
- segítségnyújtás képességeik kibontakoztatásához,
- ifjúsági önszerveződések elősegítése,
- megelőző intézkedések,
- hátrányos helyzetű fiatalok támogatása,
- esélyegyenlőség megteremtése,
- segítséggel élők támogatása.

A fiatalok számára jó nevelkedési, tanulási és munkakörnyezet biztosítása az egyik legfontosabb cél Európában. A fiatalokra hosszú ideje különös hangsúlyt fektetnek az uniós szintű szakpolitikák, és ez ma különösen így van. Az EU jelenlegi ifjúsági stratégiája két fontos célt tűzött ki maga elé. Az első, hogy az oktatásban és a munkaerőpiacon több és egyenlő lehetőséget biztosítsanak a fiataloknak. A második, hogy ösztönözzék a fiatalokat arra, hogy aktív polgárok legyenek és vegyenek részt a társadalomban.

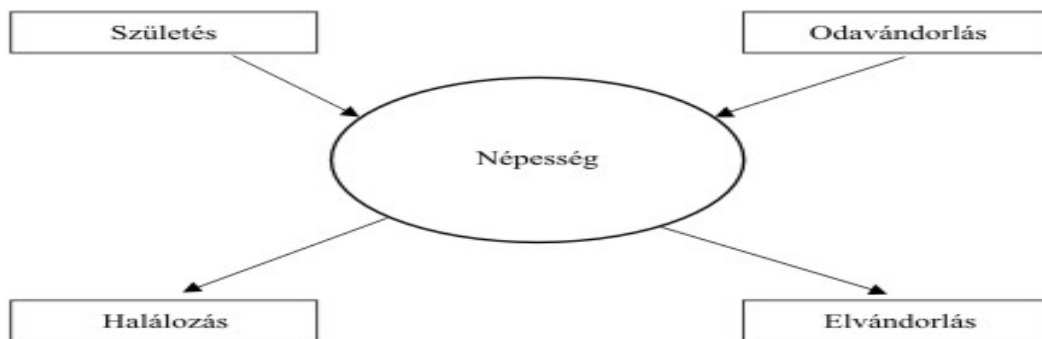

2. Helyzetelemzés

Az ifjúság helyzetének megítélésakor figyelembe kell venni a társadalmi és demográfiai folyamatokat.

2.1 Társadalmi, demográfiai áttekintés

A népességváltozás sémája:

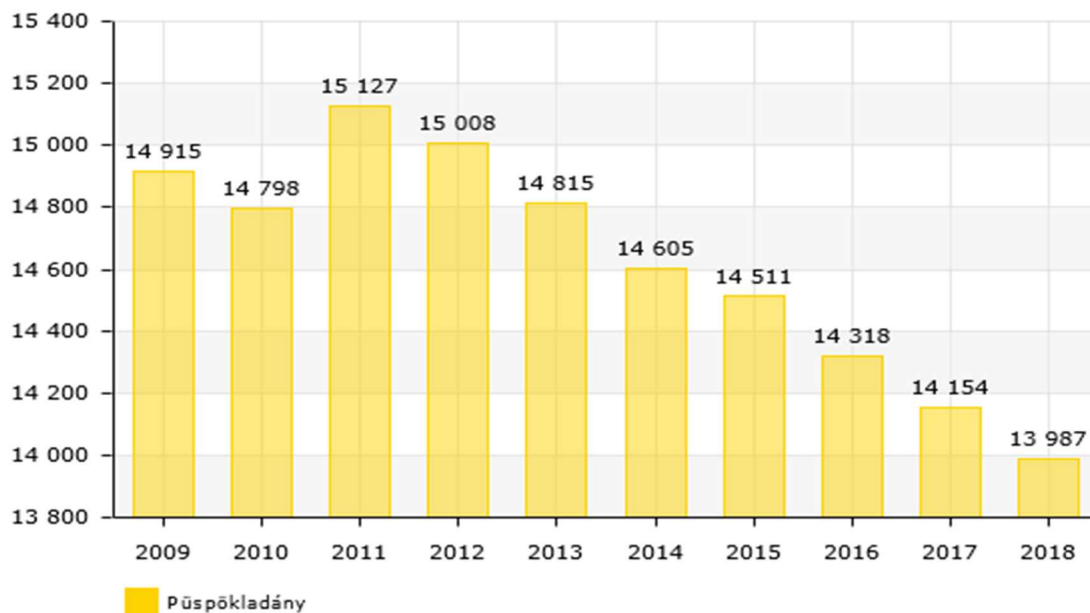

Lakónépesség (fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Az élve születések és halálozások száma (forrás: Teir)

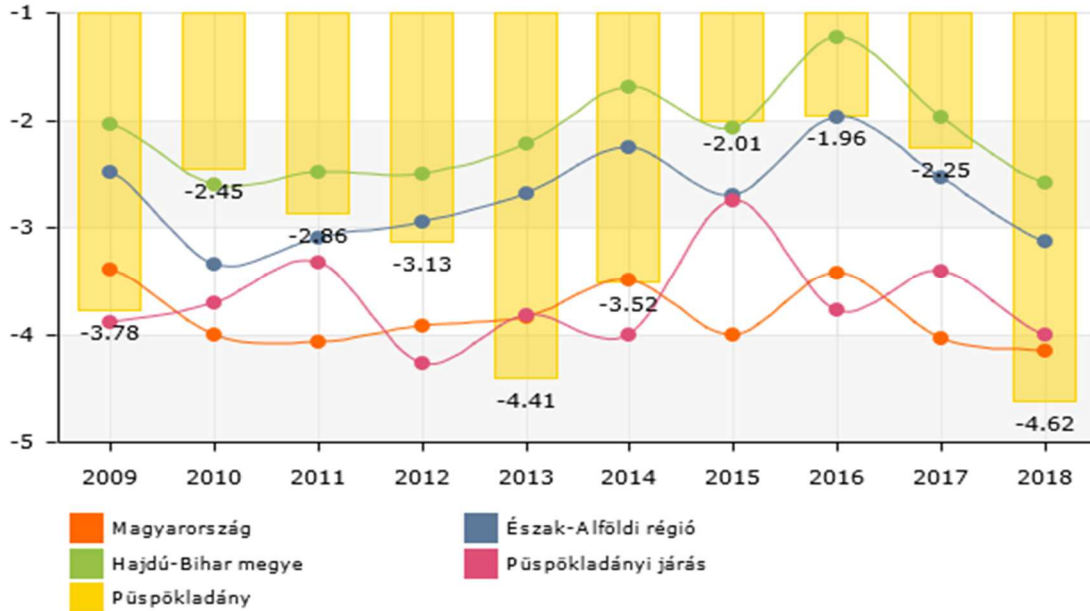
	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2009	116	175	-59
2010	126	164	-38
2011	136	180	-56
2012	114	162	-48
2013	112	179	-67
2014	142	195	-53
2015	162	192	-30
2016	141	170	-29
2017	168	201	-33
2018	133	200	-67

Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

Az élveszületések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve.

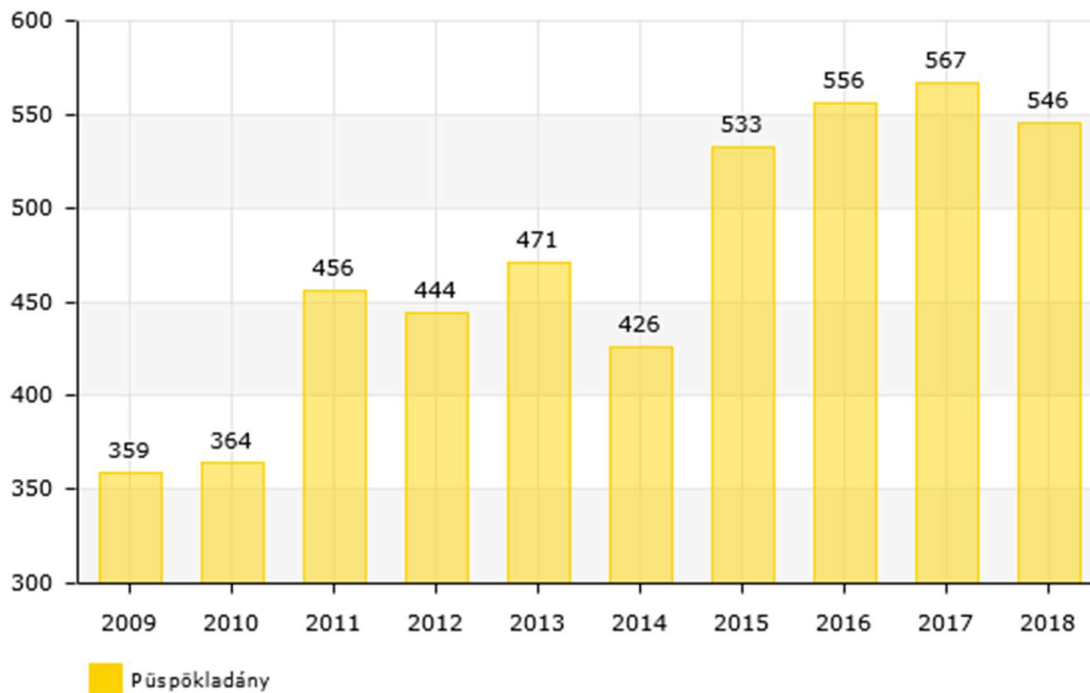

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Odavándorlások száma (fő) Állandó és ideiglenes belföldi odavándorlások összege.

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

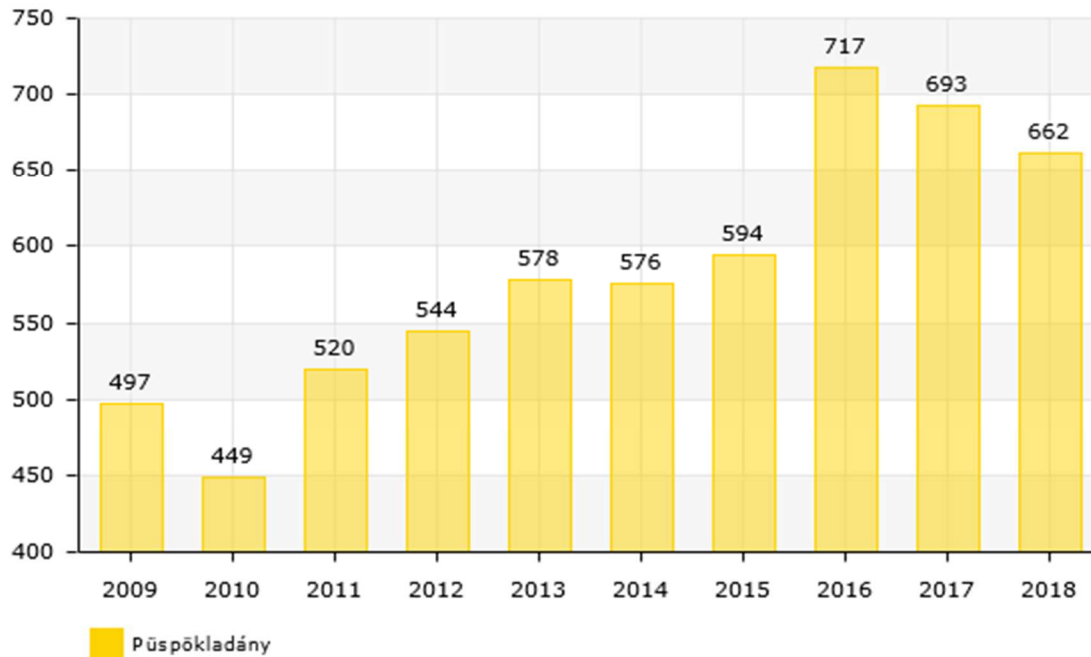

Elvándorlások száma (fő)

Állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege:

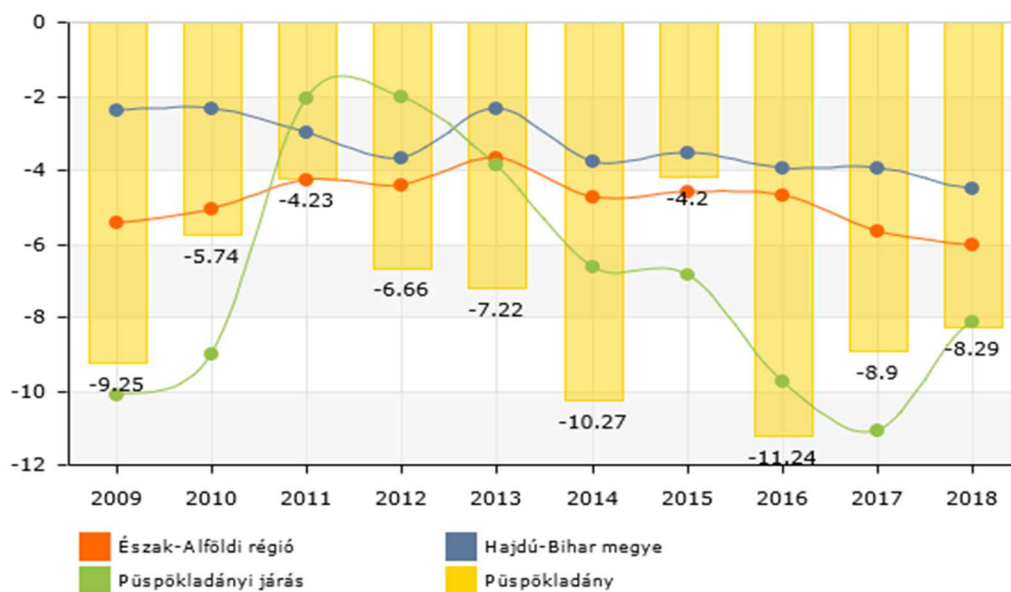
(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Vándorlási különbözet az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete ezer lakosra vetítve.

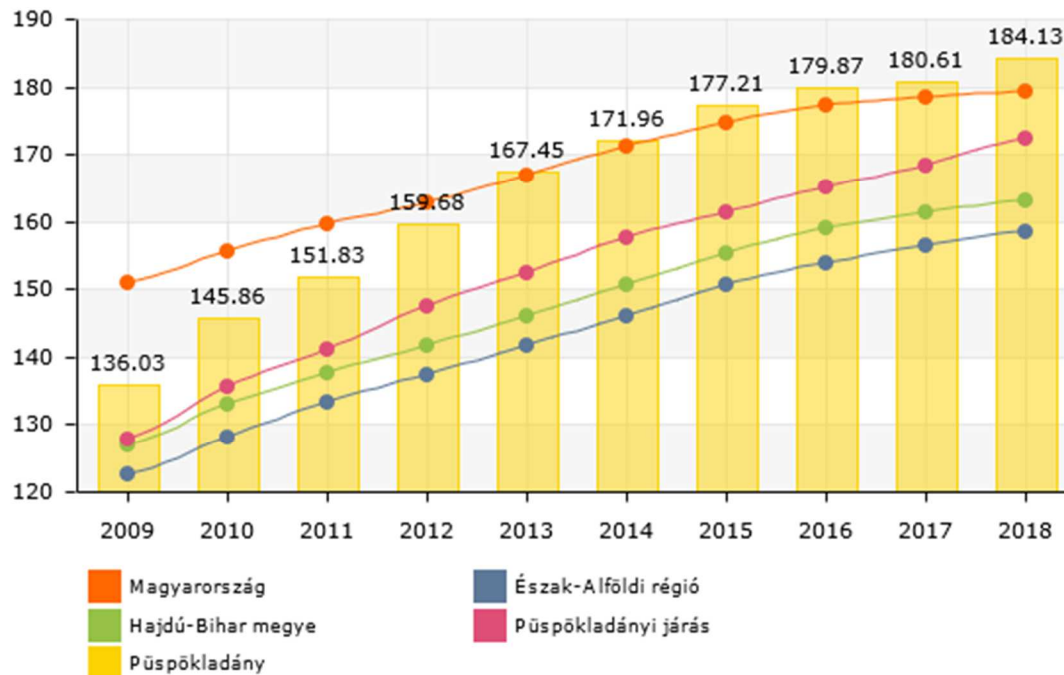
(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Öregedési mutató Állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Püspökladány esetében természetes fogyás figyelhető meg, mivel a halálozások száma meghaladja az élve születések számát. Az országos negatív népesedési tendenciák a településre is jellemzőek.

Városunk népessége 2011 óta lassan, folyamatosan csökken. Ahogy a „természetes szaporodás/fogyás” ábrán láthatjuk többen halnak meg, mint amennyien születnek. A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élve születések számából kivonjuk a halálozások számát. Természetes szaporodásról akkor beszélünk, ha a születések száma meghaladja a halálozásokét (a mutató pozitív előjelű), ellenkező esetben természetes fogyásról van szó (a mutató negatív előjelű). Ez esetben természetes fogyásról beszélünk a városban.

Az öregedési mutató is évről évre nő. Az öregedési index egy statisztikai mutatószám százalékban kifejezve. Azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Másként: 100 fő 14 év alatti lakosra jutó 65 év feletti lakos száma. Amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen, és a település előregedő.

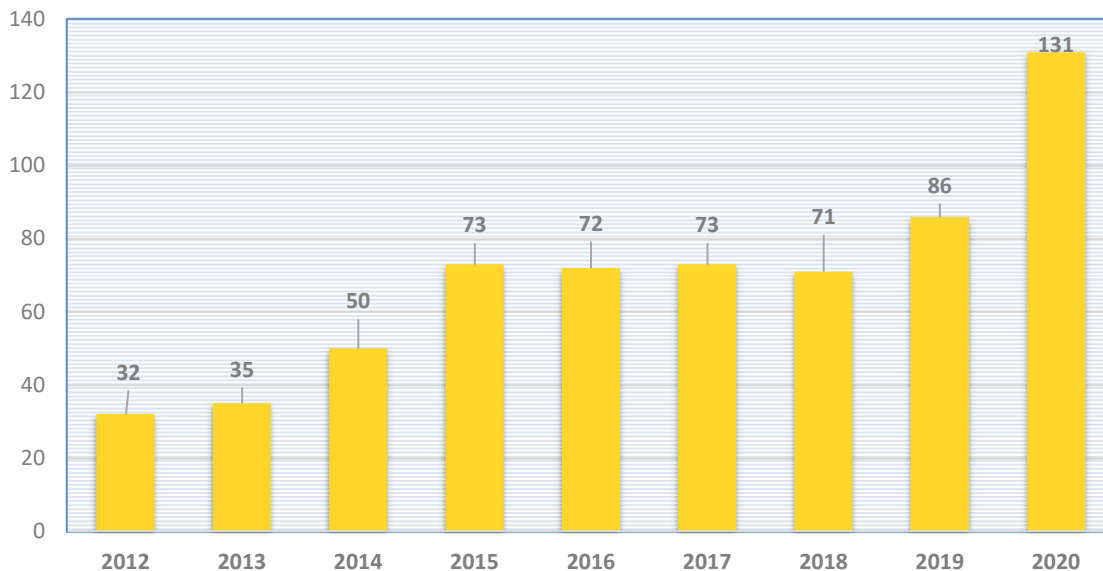
Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást. Ugyanakkor a változások okait további elemzésekkel kell feltárni. Így például az öregedési index növekszik, ha az össznépességben belül emelkedik az időskorúak száma, az index csökken, ha emelkedik a születések száma és a 14 év alatti korosztály száma, például a termékenység növekedésével. Egy adott területi egység népességének korösszetételében, és így az öregedési indexében is, változást okoznak a ki- és beköltözések, a lakóhely változtatások is. Többnyire a fiatal, magasabb termékenységű korosztály költözik el, és az idősebbek maradnak helyben. A vándorlási egyenlegünk negatív és jól látható az ábrákon, hogy évről-évre több az elvándorlók száma, mint az odavándorlóké.

Összességében tehát elmondható, ahogy a fenti adatok is jól tükrözik azt a tényt, hogy a város aktív lakossága elvándorol a településről, ami elsősorban a munkahelyek hiányának köszönhető. Püspökladányt az elöregedés fenyegeti, így fontos volna a városban tartani a gazdaságilag aktív és velük együtt a fiatal lakosságot.

Jó hír azonban, hogy városunkban az utóbbi évben nagymértékben emelkedett a házasságkötések száma, mely valószínűsíti a gyermekvállalási kedvet, ezáltal javulna az öregedési mutató.

Házasságkötések száma

A legnagyobb kihívás az ifjúság helyben tartása, a település népességének megtartása, növelése. A fiatalok általános szükségletei az elemi szükségleteken túl a tanulás, szellemi-, testi fejlődés, a pályaválasztás, a szakma, hivatás megszerzése. Ezt követően az elhelyezkedés, munkavégzés, megélhetés, önálló lakáshoz jutás, családalapítás, a társas élet, kapcsolatok, a szabadidő tartalmas eltöltése, rekreáció, regenerálódás, valamint a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életben való részvétel, szerepvállalás. E területek segítése szükséges ahhoz, hogy a fiatalok jól érezzék magukat környezetükben, és bekapcsolódjanak az aktív társadalmi életbe.

2.2 Köznevelési intézmények

A fiatalok egy része intézményi nevelésben-oktatásban részesül, míg a többi vagy befejezte középiskolai tanulmányait, vagy felsőoktatási intézményben tanul, illetve munkát vállal, vagy munkanélküli.

Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény Margaréta Bölcsőde Tagintézménye

A 1-3 éves korosztály számára Püspökladány városában biztosított a bölcsődei ellátás. A bölcsődei tagintézmény jelenleg három csoportszobából áll, ami 29 kisgyermek biztonságos

ellátását teszi lehetővé. A bölcsődei túljelentkezések miatt a férőhelyek számának növelésére a meglévő bölcsődei részhez bővítmény épül meg, két bölcsődei szobával a hozzákapcsolódó kiegészítő helyiségekkel, ezzel is segítve a fiatal szülők munkába állásának lehetőségét.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 8. § (2) bekezdése alapján, a már óvoda köteles gyermekeket a **Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény** 7 tagóvodájában tudja fogadni.

Ha a gyermek megfelel az óvodai beiratkozás feltételeink, akkor abban az esetben lehetőség van a gyermeknek 2 és fél éves korától óvodai nevelésben részesülnie ezáltal is segítséget tudunk nyújtani a munkába állás mihamarabbi lehetőségére.

A tagóvodák mindegyike az „Óvodai Nevelés a Művészetek eszközeivel” című alternatív program alapján dolgozik. Óvodáink elhivatott, jól képzett, folyamatosan fejlődő szakemberei a családdal együttműködve, a családi nevelést kiegészítve segítik a gyermekek fejlődését. Külső és belső továbbképzések eredményeképpen a dolgozóink szakmaszeretete szakmai tudással is párosul. Nevelőtestületünk fogékony a pedagógiai innovációkra. Évek óta hatékonyan működtetik a „Bátran megyek iskolába” óvoda – iskola átmeneti programjukat, karöltve városunk valamennyi általános iskolájával. Tapasztalataikat jó gyakorlatként ismerhetik az országban. Nevelőmunkájuk nemzetközi szinten is érdeklődést váltott ki: ellátogattak már hozzánk kanadai, ausztráliai, erdélyi szakemberek. Az intézményvezető két alkalommal tanította Japánban a szakembereknek a művészeti program értékeit, és intézményünk jó gyakorlatát. 2013-ban 10 fős japán delegáció személyesen győződhetett meg

óvodáinkban a program értékeiről. Az intézmény tagóvodáiban 20-24 tehetséggondozó műhelyben zajlanak a 30 órás tehetségigéreteket gondozó komplex programok.

A tagóvodáink Püspökladányi Egyesített Óvoda Intézmény:

- Katica Tagóvodája,
- Fészek Tagóvodája,
- Mezei Virág Tagóvodája,
- Árpád Tagóvodája,
- Napfény Tagóvodája,
- Szivárvány Tagóvodája,
- Nyitnikék Tagóvodája.

A 7 tagóvoda 500 gyermek befogadását teszi lehetővé.

Tagintézmény	Indítható csoportok száma	Gyermekek létszáma
Katica Tagóvoda	4	100 Fő
Fészek Tagóvoda	2	40 Fő
Mezei Virág Tagóvoda	3	75 Fő
Árpád Tagóvoda	2	40 Fő
Napfény Tagóvoda	4	100 Fő
Szivárvány Tagóvoda	2	45 Fő
Nyitnikék Tagóvoda	4	100 Fő

A gyermekek létszámát az Nkt. 25. § (7) bekezdése értelmében az óvodai csoportok minimális, maximális és átlagléttségát a törvény 4. melléklete határozza meg. Az óvodai csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, továbbá függetlenül az indított csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év során az új gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt. Az utóbbi években a fenntartó az óvodai csoportok maximális csoportlétszámának húsz százalékkal történő átlépéséről döntött. Ezáltal a gyermekek óvodai nevelése teljes mértékben biztosított az Intézményben.

Püspökladány városában három állami és egy egyházi fenntartású iskola működik:

- Kálvin Téri Általános Iskola,
- Petritelepi Általános Iskola,
- Püspökladányi Petőfi Sándor Általános Iskola és Speciális Szakiskola,
- Eröss Lajos Református Általános Iskola.

Az általános iskolát elvégző diákok pedig szabadon a számukra legmegfelelőbb középiskolai intézményt választhatnak maguknak.

A Püspökladány városában található középiskolai intézmény a **Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola** fejlett, sokrétű oktatási szakmának köszönhetően nem csak a helyi fiataloknak, hanem a térség fiataljainak is biztosítja a számukra legmegfelelőbb továbbtanulási lehetőséget. A középiskola fejlettségének köszönhetően sikeresen felkészíti az ifjúságot a továbbtanulás lehetőségére vagy éppen a szakmát szerzőknek segítséget nyújt elhelyezkedni a munka világában. Az iskola kiemelkedő figyelmet fordít a hiányszakmák betöltését elősegítő szakok indításával.

A **Csenki Imre Alapfokú Művészeti Iskola** helyzete más tanulási formát jelent a fiatalok számára. Leginkább ebben az intézményben hasonlítható a szabadidős tevékenységhez a fiatalok elfoglaltsága, tanulásának tartalma, módja. A Csenki Imre Alapfokú Művészeti Iskola széleskörű lehetőséget, biztosít az ifjúság számára, hogy megismerjék és elsajátítsák a művészetet. A szolfézs, zongora, vonós, rézfúvó-ütős, népzene tanszak mellett a táncművészeti ág, színművészeti ág, képző-, és iparművészeti ág szakjai választhatóak.

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Püspökladányi Tankerülete

A püspökladányi állami általános iskolai és alapfokú művészeti iskolai szakmai munka fölötti fenntartói jogot 2013. január 1. óta a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (a továbbiakban: KLIK) a működtetői jogot Püspökladány Város Önkormányzata gyakorolja.

A KLIK az oktatásért felelős miniszter irányítása alatt működő központi hivatal létrehozásáról a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról szóló 202/2012. (VII. 27.) Kormányrendelettel rendelkezett.

A KLIK központi szervből, területi szervekből (tankerületekből), valamint önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységként működő köznevelési intézményekből áll.

A KLIK 198 tankerületéből 10 működik megyénkben, melyből az egyik a Püspökladányi Tankerület. A Püspökladányi Tankerület illetékességi területe a Püspökladányi Járás illetékességi területével egyezik meg.

2.3 Egészség, mentálhigiéné, szociális igények

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése rendelkezik a települési önkormányzat feladatairól az egészségügyi alapellátás körében, melyek:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- a fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás,
- a védőnői ellátás és
- az iskola-egészségügyi ellátás.

Püspökladányban hat védőnői körzet működik. A védőnői körzetek vegyesek területi és iskolai munkát egyaránt ellátnak. Három gyermekorvosi körzet működik a városban. Püspökladányban hét felnőtt háziorvossal és négy fogorvosi körzettel biztosított az alapellátás és az ahhoz kapcsolódó ügyeleti ellátás.

A lakosság egészségi állapotát befolyásoló tényezők az egészségügyi intézményrendszeri ellátottságon és annak minőségén túl az életmód, az élet minősége, a társadalmi környezet és értékrend, szokásrend, a kulturális hagyományok alakulása, melyeket elsősorban a család, másodsorban a nevelési-oktatási intézmények alakíthatnak.

Az ifjúság főbb betegségei: vashiányos anémia, diabetes, magas vérnyomás, légzőszervi betegségek, elhízás, allergiás betegségek, látás- és halláskárosodás, alkohol-, dohány- és drogszenvedély, valamint a mentális zavarok. A kiváltó okok meghatározóan a helytelen

életmód és táplálkozás, a mozgáshiány, a stressz és a levegő szennyezettsége, illetve különböző időszakban a magas allergén pollenkoncentráció.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ a püspökladányi járás területén a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági előkészítő munkát végez a szakembereivel. Célja a járásban élő gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettségük kialakulásának megelőzése, illetve annak megszüntetése, valamint a családból kiemelt gyermekek hazagondozásának segítésére irányul. A központ a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal szorosan együttműködve végzi a gyermekvédelmi munkáját, szakmai támogatást nyújt számukra, havi rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében jelzőrendszert koordinál és jelzőrendszeri tanácsadó segítségével családok segítése érdekében működteti az észlelő és jelzőrendszert, egyben elősegíti a nem állami szervek, magánszemélyek részvételét a megelőző rendszerben, koordinálja a járás területén működő jelzőrendszer munkáját, valamint szakmai segítséget nyújt a szolgálat és a jelzőrendszeri tagok számára. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. A szakemberek segítséget nyújtanak a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba történő beilleszkedéshez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében. Továbbá támogatják a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, és a későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában. Feltárják tanulmányai kötelezettségei teljesítését akadályozó tényezőket. Segítik a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint támogatják a szülőt/családot és a gyermeket nevelési problémák esetén közöttük lévő konfliktusok megoldásában. Prevenációs eszközök alkalmazásával segítik a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és támogatják a gyermekvédelmi jelzőrendszer működését. A köznevelési intézményekben a gyermekek és szüleik részére egyéni segítő beszélgetésre biztosítanak lehetőséget, továbbá csoportfoglalkozások lebonyolításában és közösségi tevékenységek szervezésében nyújtanak, segítséget az intézményeknek, mellyel segítik a gyermekek szocializációját, társadalmi beilleszkedésüket, egészséges fejlődésüket. A Család- és Gyermekjóléti Központ a nyitvatartási időn túl telefonos készenléti ügyeletet működtet a felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű telefonos segítségnyújtás,

tanácsadás, vagy tájékoztatás céljából. A készenléti szolgáltatás nem helyettesíti a hatósági (gyámhatósági vagy rendőrségi) intézkedést, az intézménynek nincs hatósági jogköre, a telefonhívásokat szociális munkások fogadják. A telefonos segítségnyújtás a püspökladányi járásban élő lakosság számára nyújt információt és segítséget.

Városunkban folyamatosan működik az „Iskola Rendőre” program, melynek célja, hogy minden iskolának legyen egy rendőre, akivel tartani tudják a kapcsolatot a diákok és a pedagógusok egyaránt. Az iskolarendőrökhöz bizalommal fordulhatnak, megbeszélhetik velük problémáikat, kérdéseiket, így megelőzhetőek a diákcsínyek, esetleges szabályszegő magatartásformák. Nagyon fontos a gyermekek védelme, biztonságos közlekedése érdekében kifejtett tevékenységük.

3. Támogatások

3.1 Gondozási díj, közétkeztetés támogatása

Püspökladány Város Önkormányzata a szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II.27.) (a továbbiakban: Rendelet) számú helyi rendeletben szabályozza, hogy a **bölcsődei gondozási díj térítésmentes** legyen, ezzel támogatva a bölcsődei elhelyezést igénybe vevőket.

A Rendelet szabályozza továbbá az **óvodai és iskolai étkezések** térítési díjait, melynek meghatározásakor kiemelt figyelmet fordít a díj megfizethetőségére, de minőségi élelmezés biztosítására.

3.2 Újszülöttek támogatása

Az eseti jelleggel biztosított támogatások körében szabályozza a fent említett rendelet az újszülöttek támogatását. A támogatás formája egyszeri és vissza nem térítendő pénzbeli juttatás, melynek összegét gyermekenként az Önkormányzat éves költségvetésében határozza meg.

3.3 Óvodakezdési támogatás

Az Óvodakezdési támogatás az óvodakezdéssel kapcsolatos kiadások viseléséhez nyújt támogatást, minden nevelési év megkezdésekor. A támogatást a Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézménynél jogviszonnyal rendelkező gyermek törvényes képviselője igényelheti. A támogatás mértéke 5 000 Ft/fő

3.4 Tanévkezdési támogatás

Minden évben van **tanévkezdési támogatás** melynek több évre visszanyúló hagyománya a településen. 2021 szeptemberében minden nappali tagozatos, 1-16. évfolyamos, állandó lakhellyel rendelkező tanuló tanévkezdését 5.000.- Ft-os tanévkezdési támogatással, míg a nappali tagozatos főiskolai, egyetemi hallgatókat 15.000.- Ft-os tanévkezdési támogatással segítette önkormányzatunk.

3.5 Bursa Hungarica

A **Bursa Hungarica-ösztöndíj** a felsőoktatási hallgatók részére kizárólag rászorultsági alapon (a tanulmányi eredmény figyelmen kívül hagyásával) adható szociális juttatás. Az ösztöndíjrendszer létrehozásának és működtetésének célja, hogy a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló egyetemi és főiskolai hallgatók és a felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiatalok számára is elérhetővé tegye a felsőoktatásban való részvételt, elősegítse a képzéshez történő hozzáférést, valamint a szociális különbségek mérséklése érdekében biztosítsa a felsőoktatás résztvevőinek esélyegyenlőségét. További cél, hogy a szociális támogatási rendszerben azon a ponton állapítsák meg az ösztöndíjra való jogosultságot, ahol a legjobban ismerhetik a hallgató családi és életkörülményeit, ahol a legtöbb ismeret birtokában képesek a rászorultságot elbírálni – tehát a pályázó állandó lakóhelyén. Önkormányzatunk több éve már hogy folyamatosan csatlakozik ehhez az ösztöndíj programhoz, segítve fiataljaink tanulmányait.

3.6 Első lakáshoz jutás támogatás

Az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 22/1993. (XII. 29.) számú önkormányzati rendelet szabályozza az **első lakáshoz jutás támogatás** feltételeit. Az önkormányzati rendelet hatálya kiterjed a Püspökladányban lakást építeni vagy vásárolni szándékozó, legalább 5 éve állandó, bejelentett lakosként itt élő házaspárokra, ahol a házastársak egyike sem idősebb 40 évesnél. A rendelet hatálya azokra a házaspárokra is kiterjed, ahol az egyik fél legalább 5 éve

püspökladányi állandó bejelentett lakos. Az 5 éves állandó lakás hiányában a rendelet hatálya azokra a volt püspökladányi lakosokra is kiterjed, akik lakóhelyüket átmenetileg (tanulás, munkavégzés, családalapítás miatt) változtatták meg. Az átmeneti távollét időtartama az 5 évet nem haladhatja meg. A támogatás megállapításának további feltétele, hogy a kérelmezők családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 900 %-át nem haladhatja meg, ez 2022 évben 256.500.-Ft/fő. Ez a jövedelemhatár biztosítja, hogy az igénylők széles köre tudjon részesülni ebben a támogatási formában. A támogatás vissza nem térítendő egyszeri támogatás, amely csak az adásvételi szerződésben, előszerződésben, építési engedélyben meghatározott lakáshoz adható. A jelenlegi támogatás összege 500.000.- Ft.

4. Sport, közművelődés, szabadidő

4.1 Sportlétesítmények használata

A testi, szellemi egészség a legfőbb érték, ezért kell erősíteni ennek tudatosabb megjelenítését. Tudatosítani kell a fiatalokban, hogy mennyire fontos az egészségük megőrzése, a betegségek megelőzése, az optimális fizikai állapot fenntartása.

Fokozott figyelmet kell fordítani a hétfégi sportolási lehetőségekre. Biztosítani kell nyitott sportpályákat az alkalmi sportolók, baráti társaságok részére. Támogatni kell a már meglévő sportpályák karbantartását, biztonságossá tételét, szükséges felújítását, korszerűsítését. Programokkal, rendezvényekkel, bajnokságokkal kell bevonnani a fiatalokat a mozgásba. Keresni kell a családi sportolás lehetőségeit.

Püspökladányban több sportszervezet működik melyek lehetőséget biztosítanak a fiatal tehetségeknek a fejlődéshez és a szabadidejük hasznos eltöltésével.

Püspökladány városában található a **Gellér Sándor Sportcentrum**, mely fedett terme alkalmas kispályás labdarugó, kosárlabda, illetve kézilabda mérkőzések lebonyolítására, valamint koncertek, bálók, kiállítások, expók megrendezésére.

A sportcentrum külterületén két műfüves pálya is rendelkezésre áll a sportbarátok számára, melyek egyike futballozásra, a másik pedig teniszezésre alkalmas. A sportcentrum nem csak sport rendezvények megtartására alkalmas, de több alkalommal is rendeztek koncerteket, különböző bemutatókat ezzel is az ifjúsági programok keretei bővülnek.

A **Sportpályának** köszönhetően, ami egy szabadtéri nagy fűpályával és salakpályájával van ellátva, nem csak a foci szerelmeseinek, de kocogni vágyó fiatalságnak is kiváló helyet biztosít.

A Püspökladányban épült 2 darab **Sport Park** (fitneszpark)-nak köszönhetően bővült a fiatalok számára elérhető sportolási lehetőségek köre. Az egyik kondi park a víztorony körül került elhelyezésre mely 450 négyzetméterrel, míg a másik kondi park a Gellér Sándor Sportcentrum előtti füves részen került elhelyezésre. A kondi parkok kiépítésével megnövekedett a fiatalok körében a sportolási szándék. A kondi parkok látogatása életkor szerint változatos, egészen a fiatal korosztálytól a közép és idős korosztály számára biztosít testmozgási, sportolási lehetőséget.

4.2 Kultúra

E területen meghatározó intézmény a **Püspökladányi Tájékoztató és Közművelődési Központ, Könyvtár, Múzeum.**

A Dorogi Márton Művelődési Központ Tagintézmény küldetése a járásban élő polgárok számára az elérhető kulturális és közművelődési szolgáltatások biztosítása, ezzel is hozzájárulva a kulturális esélyegyenlőség megvalósításához. Az intézmény fennállása alatt folyamatosan bázisa volt a művelődni vágyó öntevékeny közösségeknek, valamint a művészetekre fogékony lakosoknak. Elsődleges célunk napjainkban az is, hogy minden korosztály találjon a kulturális palettán olyan programot, amelyre szívesen látogat el, ami értéket közvetít számára, ahol együtt lehet hasonló érdeklődési körű társaival, ahol tevékenységével hozzájárulhat a helyi társadalom formálásához.

A Dorogi Márton Művelődési Központ Tagintézmény, mint klasszikus közművelődési intézmény, elsődleges feladata a magyar kultúra értékeinek megteremtése, valamint azok Püspökladány Város Ifjúságpolitikai Konceptiója

közvetítése a helyi és környékbeli lakosság felé. Szerepet vállal a hagyományok ápolásában, megőrzésében, átadásában, valamint a sajátos helyi kultúra gazdagításában. A Tagintézmény általános alapelvei közzé sorolja, hogy minden állampolgár számára elérhetővé kell tennünk az általunk nyújtott kulturális javakhoz való hozzáférést, a kulturális esélyegyenlőtlenség csökkentése, a közösségi művelődési formák biztosítása. A Tagintézmény rendelkezik előadóteremmel, nagy klubbal, aulával, kisteremmel, és egyéb kiegészítő helyiségekkel (öltözők, stúdió, irodák, stb.). Az intézmény az alábbi információs tevékenységet végzi, mint például a plakátok készítése, elhelyezése a település frekventált helyein és az intézményen belül. A szociális média működtetése, médiák bevonása az információátadásba, a város honlapjára a rendezvényekről szóló plakátok elküldése, kidolgozni a közönségtől, közösségektől történő visszajelzéseket. A tagintézmény számos helyi csoportnak, civil szervezetnek, klubnak ad helyet a próbákra, összejövetelekre, mint például a Kenderkóc Hagyományőrző Néptánc Együttes, a Tádé Néptánc Együttes, a Magyar Nóta Egyesület, a Kossuth Olvasókör, a Sárréti Népi Együttes, Törő Gábor Hagyományőrző, Népdalkör, Csikung, Generációs Klub, Just Termékklub, Vakok és Gyengénlátók Regionális Egyesülete, Országos Nyugdíjas Polgári Kör. Ezek mind fogadott csoportok, melyekkel a Dorogi Márton Művelődési Központ Tagintézménnyel szoros és kölcsönös együttműködésben áll. A tagintézmény nem csak a fiatalság számára nyújt kikapcsolódási lehetőséget, hanem a társadalom minden korosztályának lehetőséget biztosít. 2022 évtől mozgómozsi programmal járul hozzá a családok szabadidejének tartalmas eltöltéséhez, egész napos kínálatukban megtalálható a kisgyermekes családoknak, fiataloknak szánt filmvetítés.

4.3 Hasznos szabadidő

Az Ifjúsági Ház munkássága a közönség, a látogatók, az érdeklődők több csatornán történő folyamatos tájékoztatása, illetve a közönségtől, közösségektől érkező kérések, visszajelzések fogadása, elemzése. Az Ifjúsági Ház lehetőséget, biztosít a különböző programok helyszínének, mint például: a Csenki Kórus, a Kangoo, az Ovis angol, a Ping-pong, a Kung-fu, és még sok más rendezvények helyszínéül, ezáltal sokszínű programlehetőségeket biztosítanak a fiatalok számára. Az Ifjúsági Ház jól megközelíthető helyen működik, politikai szervezetektől, ideológiáktól mentes, kisebb és közösségi programok megszervezésére alkalmas helyiségből

Püspökladány Város Ifjúságpolitikai Konceptiója oldal 24 / 34

áll, megfelel az alapvető higiénés feltételeknek és rendelkezik a közösségi programok megszervezéséhez szükséges alapvető infrastruktúrával. Helyiségei: 1 nagyterem 3 klubszoba irodahelyiségek, udvar, és egyéb kiegészítő helyiségek

A helyi ifjúság igényei szerinti kulturális, szabadidős programok szervezését ifjúsági közösségek kialakulását és fejlődését elősegítő tevékenységek folytatása, az ifjúság testi és lelki egészségét veszélyeztető jelenségekkel kapcsolatos megelőző, figyelemfelhívó programok szervezése. A megszervezett programok minden az érintett korosztály számára elérhetőek. 2022 évtől kertmozi programmal kínálnak kikapcsolódási lehetőséget fiataljaink számára.

Összességében ezek az intézmények, szervezetek olyan értéket képviselnek az ifjúsági feladatellátás szempontjából, amelyeknek eddigi munkája, tevékenysége egy átgondolt ifjúságpolitikai elképzelés jó alapjait jelenthetik a lehetőségek, az adottságok tekintetében. A gazdasági programok, az intézmények beszámolóí, tájékoztatóí, a civil szervezetekről szóló tájékoztatók, a különböző alapítványok beszámolóí érintik az ifjúság helyzetét minden alkalommal.

A mai napig fontosnak tartott feladatok például a szabadidő, kulturális tevékenységek terén az ifjúsági egyesületek, körök, klubok létrehozásának segítése. A foglalkoztatottság növelése érdekében megnevezett feladatok, a mobilitás növelése külföldi csereprogramokkal. Az egészségmegőrzés terén együttműködés biztosítása a különböző intézmények, szakemberek között. A fiatalok megismertetése az emberi, állampolgári, gyermek és tanulói jogokkal és kötelességekkel. A diák és civil szervezetek érdekérvényesítő képességének növelése, az ezt lehetővé tevő cselekvési tér biztosítása, a felnövekvő generációk társadalmi beilleszkedésének segítése. Az ifjúság városi szintű érdekérvényesítő képessége javítása, a konstruktív életvezetés megalapozása és fejlesztése.

4.4 Az ifjúsági közösségi tér kialakítása

A meglévő közösségi tereket fejleszteni kell, és újakat kell létrehozni, ezzel is segítve, hogy a fiatalok megtalálják a helyüket, ahol aktívan és hasznosan tevékenykedhetnek. Lényeges, hogy az oktatási, nevelési intézmények ifjúsági tereit, sportpályáit tanítási időn kívül is, egyedi

feltételek mellett a fiatalok rendelkezésére kell bocsátani. A már meglévő közösségi tereket karban kell tartani, fejleszteni, korszerűsíteni kell.

5. Együttműködő szervezetek

5.1 Civil szervezetek

Kezdeményezéseikkel, programjaikkal, anyagi lehetőségeikkel, önkénteseikkel hozzájárulnak a hatékonyabb gyermek- és ifjúságvédelemhez. Ennek megfelelően célszerű munkájukat segíteni, a tevékenységben együttműködést kialakítani.

Püspökladány Város Önkormányzata az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 14/2014. (XI. 28.) számú önkormányzati rendeletében szabályozza a civil szervezetek támogatását. Önkormányzat elismeri és támogatja a civil szervezetek, a helyi önszerveződő közösségek helyi közéletre gyakorolt hatását. Támogatja tevékenységüket, amelynek eredményeként a helyi közösség kulturális, művelődési, sport és szabadidős lehetőségei teljesebben ki. A Képviselő-testület - alapítványi támogatások kivételével - a pályázati kiírásnak megfelelő költségvetési támogatásról szóló döntést a Köznevelési, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottságra, az egyedi kérelmek elbírálásáról szóló döntést a polgármesterre ruházta át. Alapítványi támogatásokról a Köznevelési, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság előzetes véleménye alapján a Képviselő-testület dönt.

5.2 Püspökladányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Püspökladány Roma Nemzetiségi Önkormányzata több évre visszanyúló múlttal rendelkezik, célja, hogy segítse a helyi roma nemzetiségű fiatalokat. Arra törekednek, hogy a roma fiatalok hagyományainak, jellemző sajátosságainak, igényeinek megfelelő programok és szervezetek létrejöjjenek, segítséget nyújtsanak az önszerveződéshez.

Püspökladány Város Önkormányzata szoros, rendszeres kapcsolatban áll és figyelemmel kíséri és segíti a Püspökladányi Roma Önkormányzat munkáját.

6. Fejlesztési program

6.1 Helyi ifjúságpolitikai célok

Püspökladány Város Önkormányzata az ifjúság helyzetének javítását, társadalmi integrációjának segítségét helyi közügynek tekinti. Érdekelt abban, hogy a város népességmegtartó ereje növekedjen a fiatal és felnőtt korosztályok körében is. Az Önkormányzat szempontjából kiemelkedő és elsődleges cél, hogy rendelkezzen kellő információkkal a fiatalokról, melynek egyik módja lehet a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat létrehozása, mely által a településen élő gyermekek és fiatalok – az általuk megválasztott képviselőik útján – képviseljék érdekeiket Püspökladány Város Önkormányzatában, a nevelési-oktatási intézményekben és az élet egyéb területén.

A helyi ifjúságpolitikai célok kialakításában mindenképpen figyelembe kell vennünk a már meglévő, az ifjúság részére nyújtott szolgáltatásokat. Ezek alapján fogalmazhatók meg a jelenleg is érvényes célok és ezek mutathatják meg a jövő céljait is. Az ifjúságpolitikát komplex rendszerként kell értelmezni. Beletartoznak ebbe a szociálpolitika egyes területei, mint például lakás-, foglalkoztatás-, oktatás-, család-, és egészségpolitika.

A hosszú távú célok között szerepel a munkahelyteremtés, az oktatás fejlesztése, a lakáshelyzet javítása, a kulturális és szabadidős, sport tevékenységek bővítése. A fiataloknak megfelelő kikapcsolódási lehetőségek biztosításának elősegítése. A városban jelenleg nincs olyan zenés, táncos igényes és kulturált szórakozóhely, ahol kiélhetik a szórakozás iránti vágyaikat, találkozhatnak egymással, kulturált keretek között. Napi szinten szabadidős programok szervezése, a hasznos és irányított szabadidő eltöltés prevenciós jellegének erősítése az egészséges életmódra nevelés érdekében is. Minél több olyan civil szervezet működésének ösztönzése, amely kifejezetten a fiatalokkal foglalkozik, illetve a szervezetet ők alkotják.

6.2 A fejlesztés irányai, megvalósításának lehetőségei

Közéleti szerepvállalás

A fiatalok közéletben való részvétele egy tanulási folyamat, mely megkívánja tőlük, hogy új készségekre tegyenek szert és fejlesszék a meglévőket. A közéletiség, az érdekérvényesítési mechanizmusok jól elsajátíthatók a diákönkormányzati, diákképviseleti tevékenység során, különösen, ha a nevelőtestületek pedagógiai eszközök alkalmazásával támogató környezetet nyújtanak. A tájékozódás és a részvétel szétválaszthatatlan, ezért fontos megteremteni a fiatalokat érintő információkhoz való hozzájutás lehetőségeit.

Feladatok:

- Gyermek- és ifjúsági közösségek, szervezetek létrehozásának és működésének segítése. Jelenleg Püspökladányban nem működik Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat. Ennek változtatása megfontolandó a jövőben, hiszen feladata lenne a város ifjúsági életének felpezsdítése, a fiatalságot érintő ügyekbe történő aktívabb részvétel elősegítése.

- Az ifjúsági szervezetek és a helyi társadalom szervezetei közötti együttműködés elősegítése

Ahhoz, hogy megismerjük a helyi fiatalság igényeit, fontos az együttműködés, az egymás iránti megértés. Mivel a változások erőforrásai a fiatalok, így szükséges megismerni a véleményüket az őket érintő döntésekben. Másrészt fontos a helyi ifjúsági kezdeményezések szakmai támogatása is, mely során a legnagyobb segítséget a városban működő civil- és sportszervezetek, egyesületek nyújthatják.

- Az ifjúsági közösség számára biztosítani mindazon információkat és a szükséges szakmai képzést, melyek birtokában képes részt venni, véleményt formálni a korosztályt érintő döntés-előkészítő folyamatokban.

Manapság egyre nagyobb problémát jelent a fiatalok érdektelensége, melynek következménye, hogy nem értesülnek, informálódnak a körülöttük történő eseményekről. Ez nehézségeket okoz, hiszen sokszor Magyarországot érintő aktualitásokkal sincsenek tisztában, melyek a fiatalság helyzetét, valamint jövőjét tekintve igen jelentős erővel bírnak. A kialakult tendencia javítása érdekében az oktatásban kiemelt szerepet kell szánni a kritikai gondolkodás képességének

fejlesztésére, a megfelelő módon történő véleményformálás tanítására, s az ifjúság életét befolyásoló információk megosztására. Ezek birtokában a fiatalok képesek lesznek arra, hogy képviselni tudják érdekeiket helyi szinten a korosztályukat érintő döntések kialakításában.

- A helyi célok és feladatok elősegítése érdekében a helyi ifjúság számára információs és tanácsadó szolgáltatás feltételeinek kialakítása.

Ahhoz, hogy a város az ifjúsággal kapcsolatos feladatait a lehető legjobban teljesítse, szükség van arra, hogy a fiatalokat tájékoztassa a várható változásokról, az őket érintő problémákról pedig megfelelő információkkal rendelkezzen. A jelenlegi feltörekvő nemzedékre jellemző, hogy sok időt töltenek a virtuális világban, ezért is született meg az az elhatározás az Önkormányzat részéről, hogy létrehozza a Püspökladány Önkormányzat elnevezésű applikációt, mely okostelefonra letölthető és ahol számos közérdekű információ megtalálható.

Piacképes tudás megszerzése

A fiatalok egyre több időt töltenek az iskolában. Az oktatás, intézményi nevelés területén a feladatokat az a felismerés foglalja rendszerbe, mely szerint a tudásalapú információs társadalomban a fiatalok boldogulásához elengedhetetlen a piacképes iskolai és szakmai képzettség elérése.

Feladatok:

- Az oktatás valamennyi területén az idegen nyelvek tanulásának ösztönzése, támogatása Püspökladányban a közép-, valamint az általános iskolák egy része az általános nyelvoktatáson kívül az emeltszintű nyelvtanulás lehetőségét is biztosítani tudja tanulóinak számára. A Petőfi Sándor Általános Iskolában nyelvi tagozatos osztályok is működnek. A Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskolában újra lehetőséget kell biztosítani nyelvi előkészítő osztályok indítására, ahogy arra korábban is volt példa. A munkaerőpiacon keresett szakmákat a már említett középiskolában magas színvonalon sajátíthatják el a diákok.

- Az informatikai ismeretek elsajátítását elősegítő programok támogatása.

A világ, melyben élünk az információs és kommunikációs technológiára épül, melynek újításait célszerű beépíteni az oktatásba is. Megvalósítása nem jelenthet komolyabb problémát, hiszen korunk fiatalságának mindennapjaihoz hozzátartozik a számítógép és a világháló ismerete,

kezelése. Mindez azonban nem elég, szükség van arra, hogy megismerkedjenek, s elsajátítsák olyan programok kezelését is, melyek majd a munkájuk során is hasznukra válhatnak.

A Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskolában lehetőség van informatika ágazat választására.

Lehetőséget kell teremteni a püspökladányi lakosoknak a világhálóra történő vezeték nélküli térítésmentes csatlakozására, akár egy fiatalok számára kialakított közösségi téren.

Foglalkoztatás elősegítése

A munkába állás kulcsfontosságú lépés a fiatalok életében, hozzásegíti őket, hogy megtalálják helyüket a társadalomban, anyagi függetlenséget érjenek el és megvalósítsák egyéni céljaikat. Az olyan társadalom, amely nem képes konkrét munkalehetőségekkel szolgálni a fiataloknak, könnyen ördögi körben találja magát: munkanélküliség, kirekesztettség, a társadalom szegmentálódása. A fiatalok, mint kiemelt célcsoport számára a hagyományos eszközöknél összetettebb, személyre szabottabb megoldási módok alkalmazásával kell támogatni a munkaerő-piaci pozíciók javítását, elhelyezkedési lehetőségeik bővítését, új munkahelyek teremtését.

Feladatok:

- Az önkormányzati intézményekben lehetőség van a kötelező közösségi munka keretében fiatalok foglalkoztatására, annak érdekében, hogy tapasztalatot szerezzenek a munkaerőpiacon, megismerjenek különféle munkahelyeket és foglalkozásokat, a munkavégzéshez szükséges kulcsképesseik fejlődjenek, tanulási- és munkamotivációik erősödjenek.
- Nyaranta diákmunka biztosítása az ifjúság számára.
- Iskolai keretekben és az iskolai kereteken kívül az elhelyezkedést és beilleszkedést segítő tréningek, csoportfoglalkozások tartása.
- A fiatalok munkaerő-piaci helyzetének elemzése, az elhelyezkedésüket segítő programok, szolgáltatások és módszerek fejlesztése érdekében az érintett, s érdekelt szervezetek és szakemberek részvételével szakmai találkozók, fórumok szervezése.

Püspökladány Város Önkormányzatánál néhány éve jelentkezhetnek a diákok nyári munkára. A fiatalok napi négy órában dolgoznak, a feladatok elosztása minden reggel megtörténik. A teendők között különböző irodai munkák, közterületen történő feladatok szerepelnek. A diákok számára ez egy remek kereseti lehetőség, ráadásul némi tapasztalatot is szerezhhetnek a munka világában.

A kulturált szabadidő eltöltés feltételeinek javítása, az egészséges életre motiválás, egészségfejlesztés

A közművelődés feltételeinek biztosítása az állam és a helyi önkormányzat feladata. A közművelődési intézmény szerepét a művelődési ház láthatja el, amelynek működtetője az önkormányzat. Az ifjúsági- és közösségi terek nyújtják az ifjúsági korosztály számára közösségi tevékenységeik, önszerveződő közösségeik, szervezeteik működésének és programjaik megvalósításának infrastrukturális hátterét.

Feladat:

- A fiataloknak szóló, a fiatalok érdeklődését felkeltő, kreatív képességeket fejlesztő kulturális programok választékának növelése és a lebonyolításukhoz szükséges tér biztosítása.

A közművelődési tevékenységek körét áttekintve megállapítható, hogy jelentős hiány mutatkozik az ifjúsági korosztály számára kínált programok esetében. A helyi oktatási intézményeken kívül a művelődési ház szervez programokat a fiatal korosztály számára, mint például a „Tanérváró strandparti”, „Ladányi Nyár” programsorozat. Több zenei koncert, fesztivál, valamint természetvédelmi programok szervezésére lenne szükség. A 2022 évtől bevezetett mozgómozi és kertmozi programok nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a fiatalok kikapcsolódjanak.

- Egy valódi, közösségi tér kialakítása, ahol szabadidős programok, kulturális rendezvények szervezhetők és egyúttal találkozási helyként is szolgál a fiatalok számára.

Már a Sportkoncepció megalkotásakor is célul tűzte ki az önkormányzat egy fiatalok számára megálmodott közösségi tér létrehozását. Püspökladányban az elmúlt években két szabadtéri sportpark is épült, mely térítésmentes mozgási lehetőséget biztosít a fiatalok számára.

- Család, gyermekvállalás

A családalapítást tervező fiatalok számára szükséges egy olyan támogatási rendszer kialakítása, mely a családnak, mint a társadalom alapvető egységének segíti a gyermekvállalást. A családnak nyújtott ellátás olyan támogatás, amely elismeri a család és a gyermekvállalás fontosságát, hiszen ők azok, akik gyarapítják városunkat. Feladatunk, hogy elérhető közelségbe hozzuk az önálló életkezdést. Az önkormányzat számos szociális intézkedéssel segíti a családokat (étkeztetési támogatás, tankönyv támogatás, első lakáshoz jutás támogatás), valamint két új bölcsődei szobával és az óvodai létszámkeret húsz százalékos emelésével nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a szülők minél hamarabb visszatérhessenek a munka világába.

Otthonteremtés elősegítése

Olyan lakástámogatási rendszer működtetése szükséges, amely kiemelt prioritásként kezeli az önálló lakhatási körülményeket megteremtteni szándékozó, kedvezőtlen anyagi helyzetben lévő vagy hátrányos helyzetű fiatalok érdekeit.

Feladat:

- Ösztönözni kell a fiatalok önállósodását segítő otthonteremtési programokat.

Püspökladány Város Önkormányzata támogatja a fiatalok első lakáshoz jutását, mely hozzájárul ahhoz, hogy fiataljaink ne vándoroljanak el. Sok esetben, azonban hiányzik az ingatlan vásárláshoz szükséges induló tőke, ezért ők leginkább az albérlet lehetőségét keresik. A jövőben meg kell fontolni önkormányzati tulajdonú társasház építését, mellyel bérleti jogviszony keretében önálló lakhatási körülményt biztosíthatna az Önkormányzat az ifjúságnak.

7. Összegzés

Ösztönözni kell a fiatalok közéleti szerepvállalását, az ifjúsági szervezetek és a helyi társadalom szervezetei közötti együttműködést elő kell segíteni. Hozzá kell járulni a piacképes tudás megszerzéséhez, a munkaerőpiacon keresett szakmák magas színvonalú elsajátításához. Meg kell teremteni az önálló egzisztencia feltételeit, melynek legfontosabb elemei a munkapiacra

való belépés, az önálló otthon megteremtése és a családalapítás. Ösztönözni kell a munkaadókat arra, hogy a munkatapasztalattal nem rendelkező fiatalokat speciális munkakörökben alkalmazzák. Meg kell teremteni a fogyatékos fiatalok esélyegyenlőségét a szakképzés és a munkaerőpiac területén. Az önálló lakáskörülmények megteremtésében további eszközökkel is kell segíteni a kedvezőtlen anyagi helyzetben lévő fiatalokat.